

SJVFS 1994:82

Saknr M 16

Utkom från trycket
den 29 juni 1994

**Statens jordbruksverks föreskrifter
om hästdjur som används till avel;**

beslutade den 2 juni 1994

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 1 § förordningen (1985:343) om kontroll av husdjur m.m.¹, följande.

Definitioner

1 § I dessa föreskrifter förstås med

hästdjur: vilda eller domesticerade arter ur släktet uddtåiga hovdjur samt korsningar mellan dessa. I fortsättningen används uttrycket häst för alla hästdjur,

renrasiga hästar: hästar vars föräldrar samt far- och morföräldrar är införda eller berättigade till införande i en stambok för samma ras och som själva är införda i en stambok eller berättigade till införande i en sådan stambok,

registrerade hästar: hästar som är införda i ett register eller är berättigade till införande i en stambok, enligt förfarande i 11 §, och som är identifierade genom den identitetshandling som anges i bilagan till dessa föreskrifter,

stambok: varje bok, förteckning eller dataregister som förs av en officiellt godkänd stamboksförande förening eller av ett offentligt organ i det berörda landet och där renrasiga hästar är införda eller registrerade med uppgift om deras härstamning,

register: varje bok, förteckning eller dataregister som förs av en officiellt godkänd registerförande förening och där hästar är införda med uppgift om deras härstamning,

avelsorganisation: organisation som utför avelsvärdering,

stamboks- och registerförande förening: en avelsorganisation eller förening som för stambok för en eller flera hästraser eller ett register över hästar,

-----

¹Jfr EES-avtalet bilaga I, avsnitt I och rådets direktiv 90/427/EEG (EGT nr L 224, 18.8.1990, s. 55) m. fl.

identitetshandling: dokument från vilket häst kan identifieras, utfärdat enligt vad som anges i bilagan till dessa föreskrifter, samt

EES-land: Belgien, Danmark, Frankrike, Grekland, Holland, Irland, Italien, Luxemburg, Portugal, Spanien, Tyskland, Finland, Norge, Storbritannien, Sverige och Österrike.

Godkännande av avelsorganisationer samt stamboks- och registerförande föreningar

2 § Avelsorganisationer och stamboksförande eller registerförande föreningar för hästar, som önskar bli godkända, skall ansöka om detta hos Jordbruksverket.

Ansökan skall omfatta uppgifter om

1. namn, adress, registreringsnummer på juridisk person och telefonnummer,
2. verksamhetens inriktning,
3. regelsamling för verksamheten,
4. ekonomiska och personella resurser, samt
5. djurunderlag.

Avelsorganisation

3 § För att bli godkänd skall avelsorganisationen vara en juridisk person och ha stadgar som särskilt fastslår principen om icke-diskriminering av medlemmar, medlemsorganisationer eller uppfödare. Avelsorganisationen skall därutöver kunna visa att den

1. arbetar effektivt. Därvid skall hänsyn tas till vilka ekonomiska och personella resurser inklusive personalens utbildning och kompetens som den förfogar över samt att regelverket är så utformat att effektiviteten i arbetet främjas. Regler skall finnas för hur resultat som inte uppfyller föreskrivna krav på mät- och registreringsmetoder skall behandlas så att de inte blir officiella. Rutiner skall finnas för hur felaktigheter i avels arbetets uppläggning och genomförande identifieras och åtgärdas,
2. kan utöva nödvändiga kontroller av registrering och resultat,
3. förfogar över tillräckligt många djur för att kunna genomföra avelsprogram eller för att bevara rasen,
4. har en regelsamling för hur hästar identifieras och deras härstamning registreras, samt
5. har en definition av avelsmål och har ett system för avelsvärdering av häst och för beräkning av avelsvärde.

4 § Jordbruksverket kan avslå en framställan från avelsorganisation om att få bedriva avelsvärdering om det finns risk för att ett godkännande av en

ny organisation kan äventyra det avelsprogram som bedrivs av befintlig avelsorganisation.

Stamboks- eller registerförande förening

5 § För att bli godkänd skall föreningen vara en juridisk person och ha stadgar som särskilt fastslår principen om icke-diskriminering av uppfödare. Föreningen skall därutöver visa att den

1. arbetar effektivt. Därvid skall hänsyn tas till vilka ekonomiska och personella resurser inklusive personalens utbildning och kompetens som den förfogar över samt att regelverket är så utformat att effektiviteten i arbetet främjas. Regler skall finnas för hur resultat som inte uppfyller föreskrivna krav skall behandlas så att de inte blir officiella,

2. har en definition av rasens, rasernas eller den i stamboken ingående populationens särdrag,

3. har en definition av avelsmål och en regelsamling för hur hästar identifieras och deras härstamning registreras,

4. kan utöva nödvändiga kontroller av registrering och resultat,

5. förfogar över tillräckligt många djur för att kunna genomföra avelsprogram eller för att bevara rasen,

6. har ett system för hur uppgifter från avelsvärdering utnyttjas,

7. har en indelning av stambok i avdelningar om det finns olika krav för införande i stamboken eller om det finns olika system för klassindelning av de stamboksförda hästarna,

8. har ett system för hur olika härstamningslinjer skall föras in i en eller flera stamböcker, samt

9. i de fall föreningen ej för stambok för rasens ursprung, har tillämpningsregler i enlighet med de grundregler som den förening har som för rasens ursprungsstambok.

6 § Jordbruksverket kan avslå en framställan om att få föra eller upprätta stambok för hästar om det redan finns en officiellt godkänd stamboksförande förening för den aktuella rasen och om det finns risk för att ett godkännande av en ny sådan förening kan äventyra rasens bevarande eller påverka det avelsprogram som bedrivs av befintlig avelsorganisation eller förening.

Införande av hästar i stamböcker

7 § Hästar som uppfyller kraven för stamboksföring skall på begäran införas i stambok för ifrågavarande ras. Därvid skall bestämmelserna i 8-10 §§ följas.

Införande i stambok

8 § För att få införas i rasens stambok skall hästen

1. härstamma från föräldrar samt far- och morföräldrar som alla är införda eller uppfyller kraven för införande i en stambok för samma ras eller i en stambok för en ras som är godkänd för korsning,
2. vara identifierad enligt stambokens regler, samt
3. ha en härstamning som är fastställd enligt stambokens regler.

Uppdelning av stamboken i avdelningar

9 § Stamboken får delas upp i flera avdelningar beroende på djurets ras-typ, egenskaper, särdrag samt kvalitetsklass. Endast hästar som uppfyller kraven enligt 8 § kan införas i någon av dessa avdelningar.

Införande av hästar i avdelningar

10 § Om stamboken omfattar flera avdelningar skall en häst, som kommer från ett EES-land och som har speciella egenskaper och särdrag jämfört med hästar av samma ras i stamboken i Sverige, införas i stamboken i den avdelning som motsvarar dess egenskaper.

Införande av hästar i bilaga till stambok

11 § En stamboksförande förening får besluta att ett sto som inte uppfyller kraven enligt 8-10 §§ får införas i en bilaga i stamboken. Som förutsättning härfor skall stoet

1. vara identifierat enligt de regler som är fastställda i stamboken,
2. ha bedömts överensstämma med rasens standard, samt
3. uppfylla minimikraven för de egenskaper som fordras för ett införande i stamboken.

12 § Ett sto vars mor och mormor är införda i en bilaga till stamboken enligt 11 § första stycket och vars far, farfar och morfar är införda i stamboken enligt 8-10 §§ får anses som ett renrasigt hondjur och införas i stamboken enligt bestämmelserna i 8-10 §§.

13 § Ägare till hästar har rätt att få dessa införda eller registrerade i aktuell stambok även om ägarna inte är medlemmar i den stamboksförande föreningen. Hästar som härstammar från ett icke EES-land får införas eller registreras i en stambok om det kan dokumenteras att hästarna är införda eller registrerade i en motsvarande stambok som förs av en officiellt godkänd stamboksförande förening i det aktuella landet.

Bestämmelsen i första stycket andra meningen gäller även hästar som tillkommit genom sperma, ägg eller embryon, som har införts från ett icke EES-land.

Identitetshandling

14 § En stamboksförande förening eller avelsorganisation skall på begäran ta fram härstamningsbevis och identitetshandlingar för hästar som är upptagna i stamboken för aktuell ras. En identitetshandling får endast utfärdas av en stamboksförande förening eller avelsorganisation som har tillstånd av Jordbruksverket att utfärda detta. En identitetshandling för hästar skall innehålla de uppgifter som anges i bilagan till dessa föreskrifter.

En stamboksförande förening eller avelsorganisation har vid varje tillfälle rätt att utföra kontroll av djur för vilka härstamningsbevis och identitetshandling eller intyg begärts.

15 § Om den stamboksförande föreningens stadgar tillåter, får hästens ursprungliga namn tillfälligtvis eller stadigvarande föregås eller följas av ett annat namn, förutsatt att det ursprungliga namnet bibehålls inom parentes under hästens hela livstid och att födelselandet anges med internationellt erkända nationalitetsbokstäver.

16 § Vid transport av registrerade hästar eller sperma, ägg och embryon från dessa skall hästarna åtföljas av en identitetshandling som har utfärdats av en av Jordbruksverket godkänd avelsorganisation eller stamboksförande förening.

Införande av hästar i register

17 § För att få införas i ett register skall en häst vara identifierad enligt identitetshandling och dess föräldrar angivna. Hästar som saknar härstamning får föras in i registret under förutsättning att deras resultat inte kan komma att användas i avelsvärdering.

Avelsvärdering

18 § Avelsvärdet för hästar skall beräknas utifrån någon av de metoder som beskrivs i 19-28 §§ eller genom en kombination av dessa. De metoder som används skall vara accepterade enligt vedertagna vetenskapliga principer.

Individprövning

19 § För individprövning skall

1. namnet uppges på den avelsorganisation som är ansvarig för prövningen och på den avelsorganisation som sammanställer och publicerar resultat så att det kommer till branschens kännedom, samt

2. prövningsmetoden beskrivas.

20 § Individprövningen skall vara en sammanvägd bedömning av individens härstamning, prestationer, exteriör, hållbarhet och hälsa. Korrigering skall göras för icke ärftliga faktorer.

21 § Bedömningen av en hästs prestationer skall ske med hänsyn till ålder, kön, ras och användningsområde. Vid prestationsbedömningen får av avelsorganisation godkänd tävlingsstatistik användas.

22 § Ett avelsvärde skall beräknas utifrån erhållna resultat från individprövningen.

Avkommeprövning

23 § För avkommeprövning skall

1. namnet uppges på den avelsorganisation som är ansvarig för prövningen och på den avelsorganisation som sammanställer och publicerar resultat så att det kommer till branschens kännedom, samt
2. prövningsmetoden beskrivas.

24 § Avkommeprövningen skall ske när ett av avelsorganisationen fastställt antal avkomlingar uppnått bedömningsbar ålder. Avkommor eller andra besläktade hästar får ej behandlas selektivt.

25 § Vid avelsvärdering omfattande avkommor och eventuellt andra besläktade hästar kan någon av följande metoder användas:

1. Central prövning på station av avkommor,
2. planerad prövning av avkommor på lokala platser och tävlingsbanor, varvid avkommorna bör vara fördelade på olika platser så att en rättvis jämförelse mellan hästarna är möjlig, eller
3. upplysningar som insamlats om identifierade avkommor eller andra besläktade hästar från tävlingsbanor.

26 § Ett avelsvärde skall beräknas utifrån erhållna resultat från avkommor och andra besläktade individer.

Avelsvärderingsbevis

27 § För en avelsvärderad häst skall ett avelsvärderingsbevis upprättas. Detta bevis skall uppta hästens namn, identitet, härstamning, resultat från exteriör- och prestationsbedömning, registrering av eventuella defekter och smittsamma sjukdomar samt det sammanlagda resultatet av avelsvärderingen. Av beviset skall framgå om hästen uppfyller minimikraven för stamboksföring.

Avelsvärderade hästar får indelas i kvalitetsklasser. Om ny avelsvärdering utförts skall ett nytt bevis utfärdas.

28 § På avelsvärderingsbeviset skall antecknas om det under hästens användningstid framkommit allvarliga fel som försämrar hästens användbarhet som avelsdjur, t.ex. nedärvning av allvarliga defekter.

Godkännande av hingst för användning i avel

29 § Hingstar som skall användas i avel skall vara avelsvärderade i Sverige. Uppgifter som dokumenterats i annat EES-land skall tillgodoräknas hingsten. Hingst som används till hingstägarens egna ston behöver inte vara avelsvärderad.

Avelsvärderingen skall grundas på härstamningsvärdering, individprovning samt i förekommande fall avkommeprövning.

Betäckningstillstånd får lämnas först efter det att hingsten genomgått individprovning. Vid utfärdande av betäckningstillstånd skall bestämmelser för djurskydd och smittskydd iakttas.

30 § Varje hingst som uppfyller kraven enligt 29 § och har uppnått ett av avelsorganisationen fastställt resultat kan av avelsorganisationen godkännas för naturlig betäckning och för användning i semin- eller embryoverksamhet. Avkomma skall föras in i stambok eller register i den avdelning vars regler den uppfyller.

31 § Resultatet från en hingsts betäcknings- och fölredovisningar skall registreras och publiceras så att branschen får del därav.

Hingstägaren är skyldig att rapportera betäckningar till godkänd avelsorganisation.

Stoägaren är skyldig att lämna uppgifter om fölningar till berörd hingstägare.

32 § Hingstar som används i avel skall vara identifierade och genom blodgruppsundersökning ha verifierad härstamning.

Övriga bestämmelser

33 § Godkända avelsorganisationer och stamboksförande föreningar får inte kräva förhöjd avgift för införande av hästar i stamböcker eller registrering av hästar, om dessa redan är införda eller registrerade i en stambok som förs av en godkänd stamboks- eller registerförande förening i ett annat EES-land.

Sådana extra avgifter som nämns i första stycket får heller inte tas ut från personer som inte är medlemmar i den stamboks- eller registerförande föreningen.

34 § Godkända avelsorganisationer och stamboksförande föreningar skall ställa samtliga uppgifter som är betydelsefulla för prövningen och prövningsresultat enligt 19-28 §§ till Jordbruksverkets förfogande.

De slutresultat som kommer fram vid prövning enligt 22 och 26 §§ skall vara offentligt tillgängliga.

35 § Jordbruksverket kan återkalla godkännandet enligt 2, 3 och 5 §§ för avelsorganisation eller stamboksförande förening som inte följer bestämmelserna i dessa föreskrifter.

36 § Länsstyrelsen utövar regionalt tillsyn över verksamheten enligt dessa föreskrifter. När övervakning ger anledning till anmärkning, skall länsstyrelsen underrätta avelsorganisationen eller den stamboksförande föreningen och Jordbruksverket samt föreslå åtgärder.

37 § För förrättningsman som beslutar i frågor om avelsvärdering, skall bestämmelserna om jäv i förvaltningslagen (1986:223) äga motsvarande tillämpning.

38 § Jordbruksverket kan medge undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 1994, då Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1991:127) om avelsvärdering och officiell kontroll av hästar skall upphöra att gälla. Avelsvärdering och hästk kontroll som bedrivs av de huvudmän som utsetts enligt nämnda föreskrifter får ske enligt bestämmelserna i den författningen till och med den 31 december 1994.

SVANTE ENGLUND

Britta Lundström
(Djurmiljöenheten)

SJVFS 1994:82

Saknr M 16

Bilaga

